

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026- - Nr.

Į 2026-03-25

LRV posėdžio
protokolo Nr. 11 3
punktas

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas).

Projektas pakoreguotas atsižvelgiant į Vyriausybės Teisės grupės 2026 m. liepos 28 d. išvadoje Nr. NV-1990 pateiktas pastabas.

Projekto rengimo tikslai ir uždaviniai – įtvirtinti specialiąsias įstatymines nuostatas, kurios sudarytų teisinės prielaidas:

- atsisakyti diferencijuoto valstybės turto perdavimo pagal turto grupes;
- nustatyti vienodą valstybės ir savivaldybių nematerialiojo, ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto perdavimo režimą – patikėjimo teisę pagal patikėjimo sutartį;
- užtikrinti teisinio reguliavimo atitiktį civilinės teisės principams ir panaudos instituto paskirčiai;
- sumažinti administracinę naštą valstybės ir savivaldybių įstaigoms bei viešosioms įstaigoms;
- sudaryti prielaidas efektyvesniam ir skaidresniam valstybės ir savivaldybių turto valdymui;
- vykdant atitinkamo laikotarpio sveikatos priežiūros paslaugų reformas, valstybės pavaldumo viešųjų įstaigų nuosavybės teise priklausanti turtą, kuris buvo naudojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, neatlygintinai perduoti nuosavybėn su viešosios įstaigos dalininku susijusiam Viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 2 ir 3 punktų sąlygas atitinkančiam subjektui.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnis pildomas nauja 10 dalimi siekiant įgyvendinti Vyriausybės 2026 m. kovo 25 d. posėdžio protokolo Nr. 11 3 punkto „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 26 d. nutarimo Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“ pakeitimo (TAP-25-960(3) (25-3767(6) (teikia Vidaus reikalų ministerija)“ pavedimą (toliau – Vyriausybės pavedimas) ir atsižvelgiant į praktikoje taikomo teisinio reguliavimo keliamus neaiškumus, jo nesuderinamumą su civilinės teisės principais bei dėl skirtingų turto perdavimo režimų atsirandančią perteklinę administracinę naštą, todėl tikslinga tobulinti galiojančią teisinį reglamentavimą, nustatant vienodą valstybės ir savivaldybių turto perdavimo ir valdymo modelį.

Nepriėmus Projekto, valstybės ir savivaldybių turto perdavimo modelis išliktų fragmentuotas, lemiantis skirtingų teisinių režimų taikymą analogiškoms situacijoms ir didinantis teisės normų interpretavimo riziką. Taip pat ir toliau būtų taikomas panaudos institutas sunaudojamam bei nematerialiajam turtui, nors tai neatitinka jo esmės, todėl išliktų teisinio neapibrėžtumo ir praktinių neatitikimų rizika. Be to, išliktų perteklinė administracinė našta tiek turtą naudojančioms, tiek jį perduodančioms institucijoms, ypač turto apskaitos, inventorizavimo ir nurašymo procesuose.

Nepriėmus Projekto, toliau būtų apsunkinamas atitinkamo laikotarpio sveikatos srities reformų, susijusių su valstybės viešųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų organizaciniais pertvarkymais, įgyvendinimas, nes vykdant valstybės viešosios įstaigos dalies ekonominės veiklos perdavimą kitai valstybės viešajai įstaigai be reorganizavimo procedūros, tai veiklai naudotas įstaigos nuosavas turtas veiklos funkcijų tęstinumui užtikrinti negalėtų ir toliau būti perduodamas neatlygintinai, t. y. viena valstybės viešojo įstaiga, kuriai turtas nebereikalingas dėl to, kad ji šių funkcijų nebevykdo, kitai valstybės viešajai įstaigai, kuriai turtas reikalingas perimtos veiklos tęstinumui užtikrinti, ir toliau turėtų nuomoti.

Priėmus Projektą, bus įtvirtintas vienodas valstybės ir savivaldybių turto perdavimo ir valdymo teisinis režimas viešosioms įstaigoms. Tai leis pašalinti šiuo metu egzistuojantį teisinio reguliavimo nevienodumą, kai skirtingoms turto rūšims taikomi skirtingi teisiniai instrumentai.

Vienodo teisinio režimo nustatymas užtikrins didesnę teisinę aiškumą ir nuoseklumą, nes nebeliks poreikio diferencijuoti turtą pagal jo vertę ar pobūdį ir taikyti skirtingas teises konstrukcijas analogiškoms situacijoms. Tai sumažins teisės normų interpretavimo riziką bei skirtingos jų taikymo praktikos formavimosi tikimybę.

Projektu siūlomas reguliavimas sudarys prielaidas efektyvesniam valstybės ir savivaldybių turto valdymui. Viešosios įstaigos visą joms perduotą nematerialųjį, ilgalaikį ir trumpalaikį materialųjį turtą valdys pagal tokias pačias taisykles, todėl sumažės administracinė našta, susijusi su skirtingų sutarčių sudarymu, vykdymu ir kontrole, taip pat bus sudarytos sąlygos efektyviai naudoti valstybės viešosios įstaigos turimas lėšas (įskaitant Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas), tai yra jos bus nukreipiamos ne turto nuomos sąnaudoms padengti, bet asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kokybei gerinti.

Visa detali informacija dėl Projekto rengimo pateikiama Projekto aiškinamajame rašte.

Projektas buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Projektas buvo pateiktas derinti Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Vilniaus universitetui, Nacionaliniam vėžio institutui, Konkurencijos tarybai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, VšĮ Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms.

Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinis vėžio institutas ir Konkurencijos taryba pastabų Projektui neturėjo. Argumentai dėl pastabų, į kurias nėra atsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Pažymėtina tai, kad Ministerija 2026 m. birželio 2 d. organizavo nuotolinį pasitarimą Projektui pateiktoms pastaboms aptarti. Posėdžio įrašas saugomas Ministerijoje.

Ministerijos nuomone, kelios suinteresuotų institucijų pateiktos pastabos reikalauja paaiškinimo:

- dėl Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų išvadoje pateikto pasiūlymo pažymime, kad jis neatitinka Vyriausybės pavedimo turinio, be to, siūlyme beveik viskas, ką siūloma naujai reglamentuoti (1–12, 16, 17 dalys), jau ir taip yra reglamentuota ir galioja šiuo metu (kituose įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose, sutartyse). Ministerijos nuomone, Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų siūlymas apima viso Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio peržiūrą, ką būtų galima daryti ateityje;

- dėl Teisingumo ministerijos 4 pastabos „Projekto 2 straipsnio 3 dalimi teikiamas siūlymas nėra pagrįstas, paaiškintas Projekto lydimuosiuose dokumentuose, neaptartas jo taikymo mastas, nenurodyta (nenustatyta), kokia tvarka vadovaujantis turės būti atliekami veiksmai ir pan. Nėra pateikta informacijos, ar bus objektyviai įmanoma per šioje dalyje nustatytą terminą (iki 2027 m. gegužės 30 d.) atlikti aptariamus veiksmus. Taip pat nėra nurodyti argumentai, kodėl imperatyviai siūloma keisti jau atsiradusius civilinius santykius, kodėl nepaliekama patiems subjektams apsispręsti, ar jiems būtų tikslinga taikyti Projektu siūlomą reguliavimą ir keisti panaudos santykius į patikėjimo teise grindžiamus santykius. Šiame kontekste siūlomą reguliavimą reikėtų įvertinti ir pagrįsti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.157 straipsnio 2 dalies taisyklės, kad imperatyviųjų teisės normų pasikeitimas po sutarties sudarymo neturi įtakos sutarties sąlygoms, kontekste. Pagaliau reikėtų įvertinti ir papildomus administravimo kaštus tokiam įpareigojimui įgyvendinti. Siekiant teisinio pagrįstumo ir išsamumo, siūlytina ištaisyti šiuos trūkumus.“ Nuostatoje patikslinta data iš gegužės 30 d. į birželio 30 d. Taip pat papildomai paaiškiname, kad:

1. imperatyvus pereinamosios nuostatos pobūdis siūlomas siekiant per protingą terminą užtikrinti vienodą valstybės ir savivaldybių turto valdymo modelio taikymą visose valstybės viešosiose įstaigose;
2. palikus subjektams diskreciją apsispręsti dėl panaudos santykių keitimo, ilgą laiką išliktų skirtingų teisinių režimų taikymas, o tai neatitiktų įstatymo projekto tikslo;
3. numatytas terminas vertintas kaip pakankamas, atsižvelgiant į praktinę turto perdavimo apimtį ir būtinybę atlikti pasirengimo veiksmus;
4. pereinamoji nuostata siūloma kaip specialusis teisinis reguliavimas viešojo turto valdymo srityje, siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą ir vienodą valstybės ir savivaldybių turto valdymo praktiką.

Projekto tiesioginiai rengėjai: Ministerijos Teisės skyriaus vyresnysis patarėjas Kazys Rušinskas, tel. 0 5 260 4898, el. p. kazys.rusinskas@sam.lt, Ministerijos Valstybės turto valdymo ir viešųjų pirkimų skyriaus patarėja Liubava Uzielienė, tel. 0 5 266 1450, el. p. liubava.uzieliene@sam.lt.

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Projektas, 2 lapai.
3. Projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Projekto aiškinamasis raštas, 6 lapai.
5. Derinimo pažyma, 4 lapai.
6. Antikorupcinio vertinimo pažyma.

Sveikatos apsaugos ministras

Linas Kukuraitis

K. Rušinskas, tel. 0 5 2604898, el. p. kazys.rusinskas@sam.lt

L. Uzielienė, tel. 0 5 266 1450, el. p. liubava.uzieliene@sam.lt